1858. **LEYDSCHE COURANT.** No. 108.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 8 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 13 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 September.

Gisteren heeft in de stads-gehoorzaal de openbare promotie en prijsuitdeeling onder de leerlingen van het stedelijk gymnasium plaats gehad; welke inrigting nu juist 20 jaren geleden alhier is opgerigt na opheffing der voormalige latijnsche school. Uit deze omstandigheid nam de rector in zijne voorafspraak, na mededeeling van het gewone jaarlijksche verslag omtrent den laatsten cursus, aanleiding om over den aard van de tegenwoordige school in vergelijking tot de vroegere te spreken. Zoowel uit eigene bevinding als op grond van ontelbare verklaringen van deskundigen beweerde hij de meerdere deugdelijkheid van het tegenwoordig onderwijs boven dat van vroeger tijd, en wederlegde de bedenking, die daartegen zou kunnen worden ingebragt, ontleend uit het geringe aantal leerlingen, dat het gymnasium in de laatste jaren geteld heeft. Op eene overtuigende wijze bewees hij, dat de rijzing en daling van dit cijfer alleenlijk was afhankelijk geweest van de meer of min gemakkelijke vergunning om tot de academische lessen te worden toegelaten, en besloot met den wensch dat het verzoekschrift door hem en zijne ambtgenooten onlangs bij de hooge regering ingediend tot eene strengere regeling aangaande de toelating tot de academie, dan thans plaats heeft, spoedig moge achtervolgd worden door eene verordening, die het belang der wetenschap, het bestaan der gymnasia en het heil van gansch het vaderland vordert.

Daarna ontvingen de leerlingen de hun toegewezene prijzen, en werd door den primus van iedere klasse eene dankbetuiging uitgesproken, t. w.

In de 1e klasse door J. G. Verkouw, in de Hollandsche taal.
» 2e kl. » » H. W. J. van Iterson, » » Hollandsche »
» 3e kl. » » J. G. van Hartrop, » » Hoogduitsche »
» 3e kl. » » W. P. Groeneveldt, » » Fransche »
» 3e kl. B. » » W. F. G. L. Serfngar, » » Engelsche »
» 4e kl. » » A. Verkouw, » » Latijnsche »

Een laatste reciteerde de leerling P. van Geen, die uit de 4e kl. afd. A. eervol ontslagen werd, tot afscheid van het gymnasium, eene door hem zelven vervaardigde *Lofrede op* Benjamin Franklin, *den uitvinder van den Bliksemafleider.*

Ten slotte wenschte de rector dezen jongeling geluk met zijnen zoo wel volbragten gymnasialen cursus; gelijk ook den overigen leerlingen, die prijzen behaald hadden of tot hoogere klassen bevorderd waren.

— In ons vorig nommer hebben wij bij de vermelding der onderscheidingen aan enkelen onzer stadgenooten te beurt gevallen, de benoeming vermeld van den heer W. H. Dyckmeester, 1ste luitenant-instructeur bij het reg. rijdende artillerie, tot *ridder* der orde van de Eikenkroon; dit moet zijn *officier.*

— Zondag ll. had er aan de Witte poort alhier een treffend voorval plaats. Een stalhouder, Laverman genaamd, die met zijn rijtuig een paar Duitsche reizigers uit 's Hage had overgebragt, en aldaar eenige oogenblikken vertoefde, viel, terwijl hij op de trede stond om iets in het rijtuig in orde te brengen, plotseling achterover. Toen men den man wilde oprigten, ontdekte men met ontroering dat te gelijker tijd ook de laatste levensvonk bij hem was uitgebluscht.

— Vergelijkende Staat van de zuivere opbrengst der opcenten en eigene middelen, ten behoeve dezer gemeente geheven, gedurende de maanden Augustus 1857 en 1858, alsmede van die opbrengst over de acht eerste maanden dier beide jaren.

MIDDELEN.	Zuivere opbrengst over de maand Augustus. 1857	1858	Zuivere opbrengst over de 8 eerste maanden. 1857	1858
Gedistilleerd (bij opcenten en invoer)	f 1451.77½	f 1705.81½	f 13319.07	f 14867.63
Binnenl. Gedistilleerd (*idem*)	3648.22	4218.99	32274.55½	31594.47½
Buitenl. Gedistilleerd (*idem*)	3.10	179.80	1178.77	1824.53½
Likeuren (*idem*)	»	»	116.25	241.81½
Gemaal (*eigen middel*) . . .	4840.22	5767.13	37249.95	41676.62½
Wijn, Fruit-en Kunstwijn (*id*)	1058.02½	1019.70	11046.15	11774.62½
Turf (*idem*)	1028.91	1178.55	2815.68½	6844.58
Steenkolen (*idem*)	1641.92½	676.40	3096.50	3564.65
Brandhout (*idem*)	592.40	361.60	1694.20	1726.37½
	f 13764.57½	f 15107.98½	f 102791.13	f 114115.31

— Behalve uit de hoofdstad ontvangt men uit een groot aantal plaatsen des lands berigten, omtrent de feestelijke viering van den verjaardag van den prins van Oranje, zoowel door het houden van volksspelen, als door illuminatie en het afsteken van vuurwerken. Als eene bijzonderheid mag alhier vermeld worden dat te Kampen dezelfde klokkenist, die in 1793 en 1794 met zijnen vader op den verjaardag van prins Willem V het klokkespel bespeelde, thans ook nog op Zaturdag ll. die taak heeft vervuld.

— Men verneemt dat er eene algemeene dagorder aan het leger is gerigt, waarin wordt kennis gegeven van de benoeming van Z. K. H. den prins van Oranje tot generaal-majoor der infanterie, en kommandant der reserve-brigade. Gemelde order zal op drie achtereenvolgende appels worden voorgelezen. Insgelijks zal er eene order aan het leger en de vloot worden uitgevaardigd, inhoudende: dat Z. M. heeft goedgevonden den luit.-kolonel jhr. E. A. G. de Casembroot, van den generalen staf, HDs. adjudant in buitengewone dienst, ridder der orde van den Nederl. Leeuw en afgetreden gouverneur van Z. K. H. den prins van Oranje, te bevorderen tot kolonel en kommandeur van gemelde orde, en dat het den koning tevens heeft behaagd, zijne bijzondere tevredenheid en dank te betuigen aan gemelden kolonel, voor de veelvuldige en gewigtige diensten door hem in zijne betrekking van gouverneur van Zr. Maj. oudsten zoon aan het koninklijke huis en aan den lande bewezen.

— In Augustus zijn op den Holl. spoorweg vervoerd 137,970 personen en is ontvangen f 132,885.99½; op den Rijnspoorweg is van reizigers en goederen ontvangen f 203,827, zijnde f 5,396 meer dan in Augustus 1857.

— Zaturdag ll. heeft de Russische generaal Todleben de werken van den Haarlemmermeer in oogenschouw genomen. Hij was vergezeld van den kapitein de Grote en den graaf van Limburg Stirum, adjudant des konings.

— Uit Dordrecht wordt gemeld, dat aldaar even buiten de stad een 18-jarig jongeling is verdronken, die in het water zou zijn geworpen. De vermoedelijke dader is in hechtenis genomen.

— Bij kon. besluit van 28 Aug. is bepaald dat er met 1 Jan. 1859 te Harderwijk eene kamer van koophandel en fabrieken zal worden gevestigd. Die kamer zal bestaan uit zeven leden.

— Men verneemt dat het Z. M. den koning behaagd heeft, aan den heer H. Beins, die te Groningen gestudeerd heeft en onlangs tot medicinae doctor aan die hoogeschool is bevorderd, eene geldelijke ondersteuning van rijkswege toe te kennen, ten einde hem in staat te stellen, ook buitenlandsche hoogescholen te bezoeken en aldaar zijne studiën voort te zetten. De heer Beins heeft deze vereerende beschikking te danken aan eene belangrijke door hem gedane uitvinding op het gebied der physiologie; hij heeft namelijk eenen depolarisateur laten vervaardigen en in zijn akademisch proefschrift beschreven, waardoor de stoornissen, die men bij het onderzoek der dierlijke electriciteit tot hiertoe niet heeft weten te vermijden, overwonnen worden. Deze depolarisateur heeft niet alleen de goedkeuring van al de leden der geneeskundige en van de wis- en natuurkundige faculteit aldaar, die in de gelegenheid waren het instrument te zien werken, in hooge mate verworven, maar ook reeds bij eenige buitenlandsche geleerden zoo veel belangstelling verwekt, dat zij bij den vervaardiger van het instrument, den heer H. Deutgen, bestellingen daarvan gedaan hebben.

— De gemeenteraad van Zwolle heeft besloten gedurende 20 jaren jaarlijks f 9000 ten behoeve der Noord-Ooster-spoorwegen beschikbaar te stellen.

— Onder Hattemerwijk had in de vorige week eene stoute aanranding plaats. Op den weg vond men eene jonge dochter bewusteloos liggen met zeven wonden in het aangezigt en aan het hoofd. Vooris was zij van haar gouden hoofdijzer en andere kostbaarheden beroofd. Haar toestand was zeer zorgwekkend. Men hoopt dat het aan de justitie zal gelukken de daders te ontdekken.

— Donderdag ll. heeft er in het gehucht Overhoven (gemeente Sittard) brand gewoed, waardoor 5 huizen met schuren, stallen en een groot aantal stuks vee verloren gingen. De woningen waren allen tegen brandschade verzekerd. Het verlies, waarvan onvoorzigtigheid de oorzaak schijnt te zijn, wordt op f 15,000 begroot.

's GRAVENHAGE, 7 September.

Z. M. heeft benoemd tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw: den kapitein-luitenant ter zee H. Camp; den majoor bij het corps mariniers F. C. R. baron Quarles de Quarles, en den majoor, militairen intendant bij gemeld corps, F. S. G. Gautier.

— Door Z. M. zijn benoemd: tot president van het prov. geregtshof in Limburg, mr. C. M. Wintgens, thans vice-president van dat hof, en tot kantonregter te Haarlem mr. D. Merens Az., thans in die betrekking te Zaandam.

— Z. M. heeft vergunning verleend aan den kolonel J. M. graaf van Lynden, van den grooten staf, Zr. Ms. eersten adjudant, en aan den 1sten luit. C. A. de Favauge, van het reg. grenadiers en jagers, Zr. Ms. ordonnance-officier, tot het dragen van de versierselen, aan eerstgenoemden van komman-

deur met de ster der Adolfsorde, en aan laatstgenoemden van ridder der Adolfs-orde met het Zwaard, hun door den hertog van Nassau geschonken, alsmede aan jhr. mr. E. van den Bosch, secretaris bij het gezantschap te Weenen, en jhr. mr. M. Heldewier, laatstelijk secretaris bij het gezantschap te Parijs, tot het dragen der versierselen van ridder der Leopoldsorde en van het Legioen van Eer, hun door den koning der Belgen en den keizer der Franschen geschonken.

— Z. M. de keizer van Rusland heeft Z. K. H. den prins van Oranje, bij gelegenheid van diens 18den verjaardag, benoemd tot ridder-grootkruis der orde van St. Andreas.

— De kapitein L. R. J. A. Roosmale Nepveu, van den generalen staf, is door Z. M. benoemd tot adjudant bij Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, met bepaling, dat hij zal overgaan bij den grooten staf.

— Bij beschikking van den minister van marine zijn benoemd tot adsistenten bij den scheepsbouw op 's rijks werf te Amsterdam, de adelborsten der 2de kl. bij het kon. instituut voor de marine te Willemsoord, J. C. Jansen en S. Meihuizen.

— Door Z. M. is goedgevonden aan den eersten officier van gezondheid der 1ste kl. J. F. Kerst, dienstdoende bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht, op zijne aanvrage pensioen te verleenen, en te benoemen bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt: tot eersten officier van gezondheid der 1ste kl., den eersten officier van gezondheid der 2de kl. C. Gobée, en tot eersten officier van gezondheid der 2de kl., den officier van gezondheid der 1ste kl. C. M. L. Rieber, beiden van gemeld personeel.

— De Pruissische gezant heeft gisteren middag een groot diner gegeven, ter eere van den Pruissischen minister van staat, graaf von Arnim.

— Naar de toebereidselen te oordeelen zal de algemeene verlichting alhier op Woensdag aanst. zeer prachtig zijn. De paleizen van HH. KK. HH. de prinsen Hendrik en Frederik zullen schitterend door gaz verlicht worden. Dit zal evenzeer het geval zijn met de meeste hôtels van het corps diplomatique, der ministers, der departementen van algemeen bestuur en met de woningen van vele ingezetenen. Van stads wege zullen er in den Vijver, ter wederzijden van het eiland, twee groote halve globes geillumineerd worden, prijkende met het stedelijk wapen, terwijl het eiland zelf *à giorno* zal worden verlicht. Voor het paleis van Z. K. H. den kroonprins op den Kneuterdijk, is een geheel nieuwe sierlijke muziektempel opgerigt, met de koninklijke kroon. Ook op het Tournooiveld verheft zich een muziektempel; van daar uit zullen zich twee alléen vormen van standaarden, prijkende met het naamcijfer van Z. K. H. den prins van Oranje en met de wapens der verschillende provinciën. Daarenboven zullen al de bijzondere hôtels en woningen in het Voorhout en op den Vijverberg in eene prachtvolle verlichting wedijveren.

— Men verneemt dat het dezer dagen door een dagblad medegedeelde berigt, alsof op de begrooting van binnenlandsche zaken voor 1859 ruim 30 millioen voor spoorwegen zal worden uitgetrokken, ongegrond is.

— De bekende zaak van den heer J. Huybrechts, kostschoolhouder te Oudenbosch, vroeger behandeld voor de regtbank te Breda en in hooger beroep voor het prov. geregtshof in Noordbrabant, is ten tweeden male behandeld voor den hoogen raad, kamer van strafzaken. Men herinnert zich, dat genoemde heer in der tijd is vervolgd ter zake van zich te hebben opgehouden met het bereiden van zeep op eene heimelijke wijze, in zijn huis, zonder daarvan aangifte te hebben gedaan, terwijl ten zijnent aanwezig was bevonden eene aanzienlijke hoeveelheid zeep, loog en potasch. Door de arrond.-regtbank te Breda vrijgesproken, werd dit vonnis, ten gevolge van een hooger beroep der administratie, door het prov. geregtshof in Noordbrabant bevestigd, maar later door den hoogen raad vernietigd, met verwijzing van de zaak naar het hof van Gelderland. Dit hof heeft den beklaagde schuldig verklaard aan het vervaardigen van zachte zeep op eene heimelijke wijze en veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 400 enz. Op de hiervan ingestelde voorziening in cassatie is thans de zaak weder voor den hoogen raad gebragt. Nadat de raadsheer mr. Provó Kluit het verslag had uitgebragt, heeft de heer mr. Metman de verdediging van den requirant voorgedragen en voornamelijk betoogd dat de vervaardiging van de bewuste zeep alleen uit liefhebberij of als proefneming had plaats gehad. Den 14den zal de adv.-gen. Karseboom in deze zaak zijne conclusie nemen.

AMSTERDAM, 6 September.

De feesten, die alhier tijdens het verblijf van Z. M. den koning, ter viering van den achttienden verjaardag van Z. K. H. den prins van Oranje, zijn gegeven, werden Vrijdag avond ll. geopend door eene serenade voor het paleis, door de gezamentlijke alhier gevestigde liedertafels, waaraan omtrent 250 zangers deelnamen. Ten 9 ure nam de optogt der zangers een aanvang voorafgegaan door het muziekcorps van den heer Stumpff, en verlicht door een 100-tal Chinesche lantarens van onderscheidene kleuren en vormen. Voor het paleis geschaard, hieven de zangers, onder de leiding van den heer Richard Hol het Volkslied aan, en daarna onder begeleiding van koperen muziekinstrumenten een *Feestgroet* aan Z. K. H. den prins van Oranje, gecomponeerd door genoemden heer R. Hol op woorden van dr. H. G. H. Groenewegen. Daarna had onder de leiding van den heer G. A. Heinze, directeur van de liedertafel *Euterpe*, de uitvoering plaats van het Vlaggenlied van Verhulst en het laatste couplet van het Volkslied. Z. M. heeft de commissie met de regeling belast op het paleis doen ontbieden, en haar bij monde van een kamerheer zijne bijzondere tevredenheid doen betuigen. Na afloop der serenade begaven de zangers zich naar de rijk versierde zaal Frascati, alwaar zij nog geruimen tijd bijeen bleven.

Zaturdag middag had onder begunstiging van fraai weder eene wapenschouwing op den Dam plaats. De leden der verschillende sectiën van het *Metalen Kruis* hadden zich met hunne banieren, voorafgegaan door het harmonie-orchest van den heer J. Stumpff, voor het paleis geplaatst. De schutterij, infanterie, cavallerie, artillerie en mariniers waren in slagorde geschaard, toen Z. M. de koning, vergezeld van Z. K. H. den prins van Oranje en omgeven door een schitterenden staf, ten ruim 12 ure uit het paleis stapte, onder het gejuich der zamengevloeide menigte. Z. M. nam daarop met Z. K. H. den prins van Oranje de troepen in oogenschouw en plaatste zich toen voor het paleis, waar de verschillende troepen-afdeelingen achtervolgens voor Z. M. defileerden, waarbij Z. M., even als Z. K. H. de prins van Oranje, bij herhaling hunne tevredenheid over de goede houding der troepen te kennen gaven.

Vooral trok het monument op den Dam de opmerkzaamheid der hooge gasten. Daar waren namelijk de vier vallende waterstralen door even veel opspringende vervangen, terwijl de zuil als uit een bloembed scheen op te rijzen. Daarboven waren prachtige bloemslingers en kransen aangebragt, terwijl het geheele monument door een aantal wimpels en vlaggen met de nationale kleuren was omringd.

Des namiddags ten half 2 ure namen de volksspelen op de Botermarkt en op het Funen een aanvang. Een groot aantal personen namen daaraan deel, en leverden door de moeite, die zij deden, om een of meer der 867 ingekomen prijzen te behalen, door de kokanjemast te beklimmen, in zakken of op de boegspriet te loopen, in hangende manden te springen, naar den ring te steken enz., den omstanders ruime stof tot lagchen op. Ten 2 ure is de prins van Oranje uitgereden om de beide speelplaatsen te bezoeken. Hij werd zoowel door de mededingers als door de aldaar aanwezige volksmenigte met geestdrift begroet. Met belangstelling sloeg Z. K. H. de verschillende spelen gade en zijne tegenwoordigheid bragt er niet weinig toe bij om de vreugde der feestvierenden te verhoogen.

Ten 4 ure was er gala-diner ten hove van ruim 100 couverts. De ministers, het corps diplomatique en meer hooggeplaatste personen waren daartoe genoodigd.

Door heerlijk weder begunstigd had des avonds de aangekondigde verlichting plaats. Zonder overdrijving mag men zeggen, dat de hoofdstad zelden in een zoo schitterend kleed was gedost. Reeds voor dat alle verlichtingen waren ontstoken was er eene ontzaggelijke volksmenigte op de been, die voornamelijk zich in de Kalverstraat, den Nieuwendijk, den Buitenkant en bij de Hoogesluis aan den Amstel vereenigde. En waarlijk deze laatste verdiende dan ook ruimschoots de algemeene aandacht. Prachtig, tooverachtig was de uitwerking door de verlichting aan die brug aangebragt. De vier hooge pyramides, waarvan zich twee aan beide zijden der groote doorvaart en de overige aan de einden bevonden, waren onderling door een sierlijk verlicht lasterwerk verbonden, waarvan de omhoog schietende pilaren door guirlandes van Chinesche ballons waren vereenigd. De omvang dezer verlichting kan eenigzins worden opgemaakt uit het getal gebezigde lampions, dat 16,000 moet bedragen hebben. Onder de gebouwen enz. die van stadswege verlicht waren, muntten uit het stadhuis en vooral het gedenkteeken op den Dam, dat geheel door gazbogen was omgeven. Ook was de verlichting van het gebouw der kon. marine, van de Nederl. bank, van het gebouw der maatschappij Arti et Amicitiae en van het Russische consulaatgebouw bij uitstek fraai. De Kalverstraat en de Nieuwe Dijk leverden een prachtig gezigt op. Sommige gevels waren geheel met Chinesche ballons behangen. Vooral werd het oog getroffen door de gazverlichting van de winkels van de heeren Sinkel. Een bijzonder schouwspel leverde echter de Buitenkant op. Aldaar was de op stroom liggende stoomboot *Holland*, van den heer P. v. Vlissingen, behangen met talrooze lantaarns, die schitterend blonken in de omringende duisternis. Zoo wel van deze als van de stoomboot *de Stoomvaart* werd van tijd tot tijd vuurwerk afgestoken. Van laatstgenoemde stoomboot liet men bovendien van tijd tot tijd electrisch licht schijnen, dat de huizen aan den Buitenkant en de schepen op het IJ verlichtte. Het vorstelijk gezin en gevolg is ten 9 ure uitgereden om de verlichting te bezigtigen. De stoet bestond uit 11 rijtuigen. In het tweede bevonden zich Z. M. de koning, H. M. de koningin, H. M. de koningin-moeder en Z. K. H. de prins van Oranje. Toen het kon. gezin langs den Buitenkant reed, werd op de hiervoren genoemde schepen een gekleurde vuur ontstoken, terwijl het geheele luchtruim door eene Bengaalsche verlichting als in een vuurgloed werd gezet.

Zondag morgen hebben HH. MM. de koning en de koningin, vergezeld van al de leden van het vorstelijk huis, de godsdienstoefening in de Nieuwe Kerk bijgewoond. De hoogleeraar W. Moll hield bij deze gelegenheid eene leerrede naar aanleiding van 2 Cor. V vs. 15ᵇ. Op den vorigen dag had ook in de Israëlitische synagoge eene buitengewone dienst plaats gehad, waarbij de wel-eerw. heer Hirsch eene rede hield over Psalm LXXII vs. 1.

Daarna bragt het kon. gezin een bezoek aan het kon. zoölogisch genootschap, Natura Artis Magistra. Bij het binnenkomen werd de prins van Oranje op eene hartelijke wijze toegesproken door den heer Zillesen, president van het genootschap en het honorair lidmaatschap aan HD. aangeboden. Nadat de hooge bezoekers het museum hadden bezigtigd, gebruikten zij een collation door het bestuur van het genootschap aangeboden. Een plotseling opgekomen onweder was oorzaak dat het talrijk aanwezige publiek in zijne verwachting van deze feestüre werd te leur gesteld.

Gedurende den morgen had er een wedstrijd plaats van vaartuigen, die door het bestuur van de Oude Jagthaven was uitgeschreven. 50 vaartuigen namen daaraan deel.

Heden heeft Z. M. gehoor verleend aan de militaire en civile autoriteiten, en ten een ure werden door het muziekcorps der schutterij voor het paleis eenige muziekstukken uitgevoerd.

— H. M. de koningin en H. M. de koningin-moeder hebben de stedelijke tentoonstelling van schilderijen van levende meesters bezocht. Later heeft H. M. de koningin ook nog de Sophia-school met een bezoek vereerd. Ten 2 ure zijn H. M. de koningin, prins Alexander, en HH. KK. HH. prinses Frederik

en prinses Maria naar het Park gereden, ter bijwoning van de matinée musicale gegeven door de maatschappij voor het diamantwerkersweezen-fonds.

H. M. de koningin-moeder is ten 4 ure met een extra-trein naar Soestdijk vertrokken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 5 September.

Men verneemt dat H. M. de hh. Bright en Preedy, die zich bij het leggen van den atlantischen telegraaf zoo bijzonder hebben onderscheiden, tot ridders heeft benoemd.

— Er is meermalen gesproken over eene zeereis die door prins Alfred zou worden ondernomen. Men verneemt thans dat hij met het fregat *Euryalus* naar de Middellandsche zee zal vertrekken. De prins heeft het examen als adelborst zeer goed gelegd.

— Eergisteren heeft de nieuwe Indische raad zijne eerste vergadering onder het voorzitterschap van lord Stanley gehouden. Men zegt dat in deze vergadering de raad in comités is verdeeld, ten einde eene doelmatige behandeling der zaken te bevorderen, en dat tot vice-president is benoemd sir F. Currie, voormalig president der O. I. Compagnie.

— Volgens den *Times* zal China aan Engeland 3,200,000 £ en aan Frankrijk 1,200,000 £ als schadevergoeding voor oorlogskosten betalen.

— In October aanst. zal te Toronto, in Canada, eene groote algemeene nijverheidstentoonstelling gehouden worden in een gebouw, dat ingerigt zal worden als het glazen paleis te Hypepark. De bevolking van Canada heeft, om aan de inwijding dier tentoonstelling zooveel luister als mogelijk is bij te zetten, een adres tot de koningin gerigt met verzoek, om zich bij die gelegenheid door den prins van Wallis te laten vertegenwoordigen.

— Te Dunders heeft een persoon, die zich in beschonken toestand, en eene pijp rookende met zijne drie kinderen op het stroo had ter ruste gelegd, brand verwekt, waardoor zij alle vier zijn omgekomen.

— Dezer dagen zijn 7 mijnwerkers, ten gevolge van het plotseling binnenstroomen eener ontzaggelijke massa water, in eene steenkolenmijn nabij Plymouth, omgekomen.

— Sedert Vrijdag is er eene stoornis ontstaan in de gemeenschap langs den atlantischen telegraafkabel. Men hoopt spoedig de oorzaak daarvan te ontdekken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 September.

De keizerl. prins is thans mede naar Biarritz overgebragt, zoodat de geruchten over den gezondheidstoestand aldaar zeer overdreven moeten geweest zijn.

— Prins Napoleon zal, nu de aangelegenheden van Algerië eenigzins geregeld zijn, zijne reis naar die kolonie, waar zijne komst gunstig kan werken, aanvaarden, en dat wel vroeger dan aanvankelijk bepaald was. Hij zal den 25sten September vertrekken, vergezeld van den heer de Franconnière, den directeur der militaire aangelegenheden bij zijn ministerie.

— Alhier zijn brieven ontvangen uit Tien-tsing, loopende tot 5 Julij. Op dien dag had het tractaat, tusschen de Engelsche en Fransche gevolmagtigden met China gesloten, de keizerlijke goedkeuring nog niet ontvangen. De Europeanen waren dientengevolge niet zonder vrees, dat de gewone Chinesche dubbelzinnigheid hier weer in het spel zou zijn, tot het opsporen van eene uitvlugt.

— De eigenaren van de *Leviathan* hebben een afgevaardigde herwaarts gezonden, om met de regering te onderhandelen over den verkoop van dat kolossale schip. Zij vragen 15 millioen fr., welke som aan onze regering zoo hoog is voorgekomen, dat het geen bod heeft willen doen; waarschijnlijk zal de zaak daarbij blijven.

— Naar men verzekert zou de admiraal Rigault de Genouilly den 25sten October de Chinesche kusten verlaten en zich naar Cochinchina wenden.

— De zaak van de protestanten te Maubeuge is nog niet afgeloopen. Eene synode, te Cévennes vergaderd, heeft zich daaraan laten gelegen liggen, en zal bij den staatsraad eene klagt indienen tegen den onderprefect, die misbruik van zijne magt heeft gemaakt.

— Volgens berigten uit Melilla, (op de Afrikaansche kust), te Madrid ontvangen, wordt de inlandsche bevolking aldaar van dag tot dag stoutmoediger. Er is thans eene batterij met drie stukken geschut gewapend, welke groote schade in de stad heeft aangerigt. De inwoners van Melilla zijn thans zelfs in hunne huizen niet zeker. In de laatste dagen heeft de infanterie meer dan 12,000 schoten gewisseld, de artillerie heeft 700 schoten van mortieren en houwitsers gedaan. Dag en nacht moeten de troepen onder de wapenen staan. Men had gehoopt, dat het den brigadier Buceltos, die het hoofd van 10,000 man maande, zou gelukken de aanvallers te verdrijven; deze verwachting is echter niet vervuld. De troepen betoonen een voorbeeldeloozen moed en volharding.

— Uit Tanger wordt gemeld dat de keizer van Marokko gevaarlijk ziek ligt.

PRUISSEN.

BERLIJN, 5 September.

Z. M. de koning is thans weder uit Tegernsee op Sans-souci teruggekeerd. Naar zijn voorkomen te oordeelen heeft het verblijf in Beijeren voor hem weinig vrucht gedragen.

— Men verneemt dat dr. Schönlein in het volgend voorjaar zijne betrekkingen van lijfarts des konings en van hoogleeraar aan de universiteit alhier opgeeft, om het overige zijner dagen ambteloos in zijne geboortestad Bamberg te slijten.

— Te Paderborn heeft dezer dagen een brand gewoed, waardoor 17 huizen, waaronder de pastorij, in de asch werden gelegd. De burgemeester verloor daarbij het leven, doordien een schoorsteen op hem nederstortte.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 4 September.

Het evangel. consistorie alhier heeft aan de regering het verzoek gedaan, om aan de protestanten de deelneming te vergunnen aan de werkzaamheden van de Gustaaf-Adolf-vereeniging. De keizer heeft dit verzoek echter van de hand gewezen.

— De 18de vergadering van Duitsche philologen, orientalisten enz. zal van 25 tot 28 dezer alhier worden gehouden.

— Te Donsod, in het Pesther commitaat, had de vorige week een stoute diefstal plaats. Omstreeks middernacht kwamen 12 gemaskerde personen genoemd stadje op twee wagens binnenrijden, namen de nachtwachten en alle personen, die zij op straat ontmoetten, in verzekerde bewaring, lieten door eenigen hunner de deur van den kerktoren bezetten, om het stormluiden te beletten, drongen hierop naar het stadhuis, maakten zich van de gemeentekas meester, en verlieten hierop de plaats, zonder dat men tot nog toe hun spoor heeft kunnen terugvinden.

TURKYE.

De Sultan heeft op nieuw een bevelschrift uitgevaardigd, waarin bij al de ambtenaren zonder onderscheid op het invoeren van bezuinigingen wordt aangedrongen. Ook heeft Riza-pacha al de beambten van het serail bij zich ontboden, en hen met gestrenge straffen bedreigd indien zij iets aan de bewoonsters bezorgen, buiten de controle van de commissie. Vele kostbaarheden, die in het serail geleverd waren, zijn aan de kooplieden teruggegeven. Van deze laatsten zijn ongehoorde bedriegerijen aan het licht gekomen. Zoo werd eene broche, ter waarde van 30,000 fr., door een Armeniër voor 250,000 fr. geleverd. Men ziet uit de rekeningen dat over 't algemeen 20 à 30 maal de waarde van het geleverde goed is betaald. Voor een dameskleedje, te Parijs vervaardigd, is 30,000 fr. betaald, ofschoon het slechts eene waarde had van hoogstens 1500 fr.

— Te Konstantinopel zijn berigten ontvangen uit Aleppo, meldende dat aldaar gedurende drie dagen groote ontsteltenis had geheerscht. Er was eene groote verbittering tegen de Christenen ontstaan. De Muzelmannen kochten wapenen, de winkels werden gesloten en vele inwoners verlieten de stad. De overheden waren er aanvankelijk in geslaagd de gemoederen tot bedaren te brengen. Ook te Tripoli hadden zich dezelfde verschijnselen opgedaan.

Het blijkt dus dat de toestand in het Oosten en vooral in Syrië hoogst zorgvol wordt, hetgeen de dagbladen van Konstantinopel mede niet ontveinzen. Eene hevige uitbarsting zal ongetwijfeld daarvan het gevolg zijn.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 7 Julij.

Vroeger is door de regering, onder zekere voorwaarden, uitgeloofd eene premie van *f* 1000 en eene belooning, bestaande in eene groote gouden medaille, voor Javaansche leer- en leesboeken. Thans wenscht de regering ook zoodanige belooning te verbinden aan de vervaardiging van Maleische leer- en leesboeken voor de inlandsche scholen in Ned. Indië. Daartoe zijn o. a. de volgende regels vastgesteld: 1°. de regering verlangt werken van zedekundigen aard, of beschrijvingen op het gebied van aardrijks-, natuur- of staathuishoudkunde, geschreven of vertaald in goed, voldoend zuiver Maleisch; 2°. de omvang der werken is onbepaald, doch voor elk goedgekeurd vel druks zal worden toegekend eene premie van *f* 100; 3°. bovendien zal aan den schrijver, die, in eens of op verschillende tijdstippen, meer dan één vel druks indient, worden toegekend: voor de eerste 10 vellen, eene kleine zilveren medaille; voor de tweede 10 vellen, eene groote zilveren medaille; voor de derde 10 vellen, eene kleine gouden medaille; voor de vierde 10 vellen, eene groote gouden medaille; voor elk vel boven de 40, *f* 25 boven de premie van *f* 100.

— Door het bestuur der natuurkundige vereeniging in Nederl. Indië zijn benoemd, in de vergaderingen van 27 Mei en 23 Junij ll., tot honorair lid de heer B. Ritter von Wüllerstorf d'Urbair, bevelhebber van het fregat *Novara*, en tot gewone leden de heeren dr. G. Frauenfeld, dr. F. Hochstetter, dr. K. Schertzer, leden der wetenschappelijke commissie aan boord van genoemd fregat, H. J. Lion te Batavia, E. A. Lange te Palembang en F. W. Dolgé te Muntok.

— Van Sumatra's Westkust (Padang) wordt gemeld, dat in het landschap Pau onlangs eenige spanning heeft geheerscht ter zake van de uitlegging van een godsdienst-voorschrift. Deze spanning heeft echter geene voor de rust schadelijke gevolgen gehad.

— Men verzekert dat de zending naar Djambi, met het doel om eene nieuwe overeenkomst met den Sultan van dat rijk te treffen, op nieuw vruchteloos is afgeloopen. De Sultan moet te kennen hebben gegeven, zich aan de voorwaarde van het bestaande tractaat te onderwerpen, doch eene nieuwe overeenkomst voor onnoodig te houden en die ook niet te willen onderteekenen. De commissie moet derhalve, na een verblijf van 14 dagen, onverrigter zake naar Palembang zijn teruggekeerd. Men zegt voorts, dat dien ten gevolge eene expeditie naar Djambi zal vertrekken.

— Van Celebes en onderhoorigheden wordt berigt dat het aantal der zeeroovers in die streken meer en meer toeneemt.

INGEZONDEN.

Een boggelinge, » van de handen vol werks, » welke de policie dit Zaturdag avond had, om aan de burgerij het in- en uitgaan der Maanspadsteeg aan de kant der Breedestraat met geweld te beletten, vraagt, of het niet meer ten gerieve van het publiek, en gemakkelijker voor de policie zoude zijn, wanneer de Leden eener Societeit *onderling* eene soirée musicale houden, alsdan het publiek ten minste het genot eener vrije wandeling te laten behouden, in straten of stegen waarin de passage niet het minste tot wanorde aanleiding kan geven? Menige twist zou er door zijn voorkomen, en de vrolijke avond eener societeit niet tot ongemak voor de burgerij verstrekt hebben.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien de circulaire van den Staatsraad Commissaris des Konings in deze Provincie, van den 18den Augustus jl., A. n°. 6803/1 (1ste afd.), *Provinciaalblad* n°. 91.

Doen te weten, dat, ingevolge beschikking van den Minister van Binnenl. Zaken, de bepaling van art. 37 der wet van den 13den Augustus 1857 (*Staatsblad* n°. 103) ook van toepassing is op hulp-onderwijzers van bijzondere scholen, waaruit voortvloeit, dat geen *hulp-onderwijzer* in eenige bijzondere school onderwijs mag geven, dan nadat zijn getuigschrift van goed gedrag door Burgemeester en Wethouders der gemeente, in welke de school gevestigd is, geviseerd en, na in orde bevinding daarvan, het bewijs bedoeld bij lett. C van gemeld art. 37 der wet, aan hem afgegeven is.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 7 September 1858. J. C. BUCAILLE, Wethr. 1°. Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

KERKNIEUWS.

'sGRAVENHAGE, 7 September. Ter vervulling van de vacature, veroorzaakt door het vertrek van ds. Bencher naar Aix (Frankrijk), heeft de kerkeraad der Waalsch-hervormde gemeente alhier uit een drietal, waarop waren gesteld (alphabetisch) de wel-eerw. heeren A. Gagnebin, J. H. de Greeff en J. P. Trottet, predikanten te Amsterdam, Maastricht en Stokholm, benoemd den wel-eerw. heer J. P. Trottet.

Bij de redactie dezer courant is ten behoeve van het feestvierende gezin van N. Cornielje in dank ontvangen van N. N. *f* 0.50 en van W. T. *f* 1.

236ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

1ste Trekking. N°. 17271 een prijs van *f* 1,500. N°s. 13500, 15278 en 16874 ieder een prijs van *f* 1,000.

2de » N°. 2611 een prijs van *f* 1,500. N°s. 7907, 10185, 13617 en 17167 ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: J. W. P. KLUIT,
en
LEYDEN, 3 September 1858. M. M. HARTEVELT.

Heden overleed, na een langdurig en smartvol, doch geduldig lijden, mijne geliefde Echtgenoote MARIA SCHAAF, ruim 69 jaren oud; diep betreurd door mij en mijne Kinderen, die met mij het verlies eener altijd zoo zorgende Huisvrouw als brave Moeder dubbel ondervinden en met gevoel weten te beseffen.

LEYDEN, 6 September 1858. J. F. STRAATMAN.

Gevoelig voor de vele bewijzen van deelneming, bij de voltrekking van ons Huwelijk betoond, betuigen wij, ook namens onze wederzijdsche Betrekkingen, den oprechtsten dank.

Mr. A. M. OUDEMANS,
A. C. G. OUDEMANS, geb. BOELEN.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het voltrekken van ons Huwelijk, betuigen wij, ook namens wederzijdsche Ouders, aan Familie en Vrienden onzen opregten dank.

L. A. VOLLEBREGT,
LEYDEN, 7 September 1858. A. M. VOLLEBREGT, DE VETTE.

Voor de talrijke bewijzen van deelneming, mij bij het overlijden mijner geliefde Moeder betoond, betuig ik mijnen hartelijken dank.

LEYDEN, 7 September 1858. H. A. DELFOS.

Voor de vele blijken van belangstelling, betoond gedurende de langdurige ziekte en bij het overlijden van onze dierbare geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw JACOMINA CORNELIA VAN DEN NOORDAA, Wed. van den Wel-Ed. Heer JOHAN HENDRIK WELLENSIEK, betuigen wij, mede namens verdere Betrekkingen, onzen opregten dank.

LEYDEN, 8 September 1858. C. WILLEBRANDS, Uit aller Naam.

DIRECTEUREN *van het Kantoor van Administratie van Nationale Fondsen*, gevestigd te *Leyden*, berigten, dat van heden af zal worden gevoegd tot Betaling der Coupons, verschenen 1 September 1858, van de Certificaten 2 pCt. *Nationale Schuld* hunner Administratie, en wel behalve Dingsdag van 12 tot 2 ure, ten Kantore der Administratie op de Hooglandsche Kerkgracht; ook des Woensdags, Donderdags en Vrijdags, van 10 tot 12 ure, ten Kantoren van VAN DER SPRUYT & DE GRAAF en van HARTEVELT & ROSKES.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk 1. N°. 240, te Leyden, wordt gevaceerd *Dingsdags, Woensdags* en *Donderdags*, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo September 1858, van de 2 pCts. CERTIFICATEN der volgende *Administratie-Kantoren*, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & WED. W. BORSKI,
A. K. & P. K. VAN HARREN EN PLUYM en BACKER,
S. & D. SAPORTAS, VAN MAARSEVEEN & LE JOLLE, en
BUYS & KERKHOVEN. En
DE WED. H. F. TJEENCK, c. s.

CURATELE.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, in dato 7 September 1858, is, ten verzoeke van den Heer HERMANUS DE GRAAFF, zonder beroep, wonende te *Lisse*, zijnen Zoon JACOBUS ADRIANUS DE GRAAFF, mede zonder beroep en te *Lisse* woonachtig, ter zake van onnoozelheid gesteld onder Curatele.

Van wege den Verzoeker,
P. K. DOEFF, *Procureur*.

GAZ-COKE

zijn van heden af weder te bekomen, alsmede Engelsche en Brabantsche **Steenkolen** en verdere Brandstoffen, bij den Ondergeteekende in de Kraaijerstraat bij de Hoogewoerd, tegen de civielste prijzen.

LEYDEN, 7 September 1858. PH. VAN DER HEYDEN.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG.

NATIONALE FEESTEN, PRACHTIGE ILLUMINATIE, GROOT VUURWERK te 'sGRAVENHAGE,

TER EERE VAN

Z. K. H. DEN PRINS VAN ORANJE.

NACHTTREINEN zullen rijden van *'s Gravenhage* op **Woensdag** den 8sten September, 's nachts ten *half twaalf* uur naar *Amsterdam*, ten *twaalf* uur naar *Rotterdam*.

Op **Vrijdag** den 10den September, 's nachts ten *half één* uur naar *Amsterdam*, ten *één* uur naar *Rotterdam*.

Aan alle Tusschen-Stations en Halten stoppende.

Ter voorkoming van gedrang bij het vertrek, zijn voor deze Nachttreinen de kaartjes verkrijgbaar gedurende den geheelen dag aan het Station en aan het Bestelkantoor (Noordeinde N°. 105) te *'s Gravenhage*.

De Administrateur,
AMSTERDAM, 2 September 1858. J. W. BAKE.

PUBLIEKE VERKOOPING,

op Vrijdag den 10den September 1858, des voormiddags ten 10 ure, aan de Haven te *Leyden*, van eene aanzienlijke partij nieuw **Timmerhout**, voornamelijk bestaande in: Greenen, Vuren en Dennen Deelen, Ribben en Schroten, van onderscheiden dikte en lengte, Wijburger, Noortsche, Vlot-, Kant- en Achterdeelen, Kolders, Juffers, Sparren en Latten, Eiken Planken en Ribben en verdere houtsoorten meer.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 6 September.

Tarwe, goede en puike van *f* 8.70 à *f* 9.30, mindere *f* 8.— à *f* 8.50; nieuwe dito iets lager, goede en puike *f* 8.25 tot *f* 8.50; mindere *f* 7.— à *f* 8.—. Rogge *f* 5.80 à *f* 6.50; Gerst 20 cts lager, Winter *f* 4.20 à *f* 5.30; Zomer 10 cts lager, *f* 4.20 à 5.10.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 6 September.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{11}{16}$	—
Dito Certificaten	» 3	»	$77\frac{13}{16}$	—	—
Dito dito	» 4	»	99	$99\frac{1}{8}$	$99\frac{1}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$138\frac{5}{8}$	$138\frac{3}{4}$	—
O. I. Leening	» 4	»	$98\frac{1}{2}$	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{1}{2}$
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	101	—	—
BELGIE	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$53\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatien	» 1	»	$28\frac{5}{8}$	$28\frac{11}{16}$	—
Dito Obligatien	» 3	»	$44\frac{7}{8}$	$45\frac{1}{8}$	$44\frac{7}{8}$
Dito Binnenl. à 6 gl.	» 3	»	$39\frac{3}{4}$	$39\frac{15}{16}$	$39\frac{7}{8}$
Bewijzen Coupons			$5\frac{5}{16}$	—	—
PORTUGAL, (te Londen)	» 3	»	$47\frac{7}{8}$	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE, 1798 en 1816	» 5	»	$106\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$104\frac{1}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$92\frac{1}{4}$	$92\frac{1}{4}$	—
Dito 1840	» 4	»	$87\frac{1}{4}$	$87\frac{3}{8}$	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$87\frac{1}{8}$	$87\frac{1}{4}$	—
Dito dito Nieuwe	»	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$67\frac{3}{4}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	» 500	gl.	100	—	—
Dito Obligatien	» 4	pCt.	$88\frac{1}{2}$	$88\frac{5}{8}$	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B obl. Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	$63\frac{1}{4}$	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$77\frac{7}{8}$	$78\frac{1}{8}$	78
Dito Nieuwe	» 5	»	$87\frac{7}{8}$	$88\frac{1}{8}$	87
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$39\frac{7}{8}$	40	—
BRAZILIE, 1824, 100 £	» 5	»	$100\frac{3}{4}$	—	—
SARDINIE	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatien 6 pCt. nu	» $4\frac{1}{2}$	»	$36\frac{1}{2}$	—	—
GRENADA, Obligatien	» $3\frac{3}{4}$	»	$19\frac{5}{8}$	$19\frac{15}{16}$	—
MEXICO, Obligatien 1851	» 3	»	$20\frac{3}{16}$	$20\frac{3}{8}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Koers van het Geld. Beleening 3 pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.